

Redacțiunea, administrațiunea,
și tipografia
Brașov: piața mare Nr. 80.
Se învârtă în jurul
punctului...
INȘEHATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la
măgăziniile Brașovului de
în Viena: M. Dukas, Habsburg
Schick, Rudolf Mosse, A. Oppolitz
Nachfolger; Anton Oppolitz, J.
Dawson, în Budapesta: A. T.
Zelinger, Kossuth Service; în
București: Agenția Română, Su-
cursale de România; în Ham-
burg: Karolyi & Lehmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 8 or. și
50 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 or. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L I X.

„Gazeta” ieșe în dă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toată oficiile
postale din țară și din afară
și la ad. corespondenților.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
târgul Inului Nr. 80 etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 6 or. v. a.
său 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 200.

Brașov, Joi 11 (23) Septemvire

1897.

Redeschiderea „Reichsrath“-ului.

Mâne se va deschide parla-
mentul austriac. Tocmai în momen-
tele acestea, când în urma visei
monarhului german la Budapesta
s'au umflat érași pânzele speranțe-
lor suprematiste ale Nemților și Ma-
ghiarilor, este de-o deosebită impor-
tanță ceea ce se va petrece acum în
representanța celorlalte părți ale mo-
narchiei dualiste.

Se știe, că „Reichsrath“-ul nu
va fi deschis printr'un mesagiu im-
părețesc, ci poate guvernul se va
mulțami a face o enunțiațiune. Tote
acestea sunt însă lucruri secundare,
Ceea ce trebuie să intereseze în această
monarhia pe tot omul politic, care
privesc cu ochi obiectivi și nepăr-
tinitori la mersul dezvoltării inte-
riore, este cestiunea, ce cu drept a
fost accentuată de presa boemă:
dacă majoritatea va purta lupta până
în sfârșit, păstrându-și poziția pe te-
ren, după cum se cuvine, față cu
minoritatea, ori că va succumba în-
aintea terorismului acesteia?

Un asemenea rezultat ar fi foarte
trist și deprimător pentru toți cei
ce în adevăr doresc să învingă odată
principiul dreptății și al egalei în-
dreptății în monarhia, căci stările
anormale de ađi, ce produc nemul-
țămirea părții covârșitoare a popo-
relor monarchiei, nu provin, decât numai
din esecesele de predominare ale mi-
norității față cu majoritatea.

Da, este o cestiune gravă aceea,
înaintea căreia stă ađi parlamentul
din Austria. Majoritatea din camera
vienesă nu poate ceda, ci trebuie să
ducă lupta cu energiă până la sfârșit,
căci prea mari sunt interesele, cari
atârnă dela această luptă.

Este, prin urmare, foarte justă
incordarea și iritațiunea, cu care se
așteptă în Austria desfășurarea eve-
nimentelor în urma războiului întrep-
rins de Nemții obstructioniști.

Probabil, că incurajați de de-
monstrațiunea, ce s'a făcut tocmai
acum la Budapesta pentru așa diși
stélpi ai dualismului și ai triplei
alianțe, Nemții austriaci vor merge
în adevăr până la extrem cu obs-
trucțiunea lor. Această o adevărate
întru câtva și spiritul, ce a domnit
Duminea trecută în adunarea po-
porală germană, ținută la Tetschen.

Tocmai pentru acesta e și mai
dificilă situațiunea celor, ce se cred
datori în interesul popo-
relor și par-
tidelor ce sunt reprezentate ađi în
majoritate, de-a combate cu armele
cele mai tari obstructione germană.
Această combatere nu se poate face,
decât numai printr'o ciuntire și res-
tricțiune însemnată a regulamentului
camerei, prin care pentru viitor s'ar
face imposibilă obstructione ori și
cărei opozițiunii în parlament.

De aceea nu e fără interes ceea
ce a đis deputatul ceh Gregr într'o
adunare boemă cu privire la această
modalitate de combatere. El đise,
că ar considera ca un mare pericol,
ba ca o greșelă fatală, decât cu aju-
torul Cehilor s'ar face în viitor im-

posibilă ori-ce obstructione în par-
lamentul austriac.

Cehii, adause el, numai printr'o
obstructione în dieta boemă au pu-
tut zădărnici tratările de împăcare
și numai prin obstructione au răs-
turnat și ministerul de coalițiă. „O
astfel de armă n'ar trebui să lăsăm,
să ni-se ia din mână.”

Situațiunea este ori și cum des-
tul de delicată, pentru membrii
majorității nu mai puțin, ca pentru
guvern. Cu toate astea anevoiă vor
puté ajunge la un sfârșit în cazul
de față, de nu vor întrebuița mij-
lôce radicale.

Putem să fim dér foarte curioși
de mersul, ce-l vor lua lucrurile în
Austria în đilele cele mai apropiate,
cari ne vor dovedi și aceea, decât a
fost séu nu întemeiată speranța Nem-
ților, că împăratul german va inter-
veni în favorul politicei lor jidano-
liberale.

„Federaliști unguri.”

Sub acest titlu publică guver-
namentalul „Pesti Naplo” dela 17
Septemvire c. un articol caracteris-
tic, în care se face un apel cătră
partidele maghiare din parlament,
ca să lucreze în unire pentru a feri
patria de „pericolul federalismului”,
care, după numita fôia, a început și
în Ungaria a se manifesta în chip
de particularism.

Guvernamentalul „Pesti Naplo” începe
prin a spune, că prin compromis Ungurii
au dobândit două lucruri mari: mai întâi
față cu Austria poziția Ungariei a devenit
mult mai solidă, al doilea au dobândit timp
pentru de-a lucra pentru consolidarea inte-
rioră a stărilor. Acest timp e scump și
trebuie folosit cu atât mai repede, fiindcă
— đice „P. N.” — valurile luptelor poli-
tice din Austria încep a se simți și la noi.
Inverșunarea mișcării opoziționale croate,
nesupunerea autonomiștilor din Fiume,
renitența congresului din Carlovți, esacerba-
rea veleităților de naționalitate în tote
părțile: tote acestea sunt simptome, cari
își găsesc esplicarea în tendințele federa-
liste din Austria. Chiar și rezolvarea însem-
natei probleme a autonomiei catolice are
să fiă îngreunată prin speranțele și dorin-
țele, ce în urma înrudirii acestei cestiuni
cu interesele clericale, au început să ia un
avânt mai mare și la noi.

Fôia ungurească recomandă deoi par-
tidelor unguresci să se ferescă ca de foc,
de-a lua în apărare séu de-a face capital
politic din vre-una din aceste cestiuni. De
câte ori, đice, vre-o partidă maghiară s'a
inceroat de-a exploata vre-un interes parti-
cularist, întotdeauna s'a păcălit. Dovadă
alianța „partidei populare” cu elementele
de naționalitate din ținuturile locuite de
Slovaci. „Partida poporală” a putut să se
convingă, că acest „concupinagiu” a avut
ca rezultat numai ocompromiterea stindar-
dului séu; a și început să-și perdă iluziile,
ce le avea în amiciția cu naționalitățile,
mai ales văđând, că și așa nu este în stare
de-a mulțami așteptările ultraștilor națio-
naliști, căci aceștia pretind mult mai mult
și cu totul alta, decât ce li-ar puté da și
cei mai ultraști clericali. Inoa și mai rău
ar păți-o acele partide din parlament, cari

ar voi să-și sporescă capitalul lor politic
dându-se pe partea opoziției congresului
din Carlovți, séu a opoziției unite croate,
séu chiar și a malcontenților din Fiume.

Lucru practic și de urgență este:
provisorul pactului, delegațiunile și indem-
nisarea bugetului. Cele două dintâi atârnă
pe jumătate dela Austria. Dacă Austria
n'ar puté să alégă delegațiunile și n'ar puté
înfința în chip constituțional provisorul,
atunci în istoria monarchiei s'ar începe o
nouă epocă. Tendința firmă și necondițio-
nată a făcării patriot maghiar trebuie să
fiă, de-a împedeoa, ca nu cumva evenimen-
tele din Austria să aducă după sine o știr-
bire în organismul de stat al Ungariei. Să
nu uite legislațiunea maghiară, că ceea ce
în Austria se numesc luptă pentru *federalism*,
la noi își ridică capul ca *particularism*.

În fine diarul guvernamental
pune la inima fiă-cărei partide un-
guresci, ca să judece bine acestea
acum tocmai, în ajunul deschiderii
nouelor lupte din dietă, „cari vor
fi poate cele mai importante dela
1867 încôce.”

Rușii și Polonii.

În pređia sosirii Țarului Nico-
lae II în Varșovia, adevă în 31 Au-
gust a. c. „Correspondenței Politice”
i se telegrafau din Petersburg urmă-
torele:

„Visei împăratului Nicolae II în Var-
șovia i se atribute și aici în tote straturile
o însemnată deosebită. Se accentuează, că
visita acesta urmărește de dreptul scopul
de a promova politica împăcării între Ruși
și Poloni. Partisanii tot mai numeroși ai
acestei tendințe, care este hotărât favori-
sată de cătră Țar, așteptă dela petrecerea
de mai multe đile a monarhului în Var-
șovia efecte foarte trainice în această pri-
vință.”

Țarul, precum se știe, a stat
în capitala fostului regat polon 3
đile (1, 2 și 3 Septemvire), spunând
în răspunsul séu la cuvântarea de
binevenire a aristocrației poloneze
și următoarele cuvinte: „Cred pe
deplin în sinceritatea simțemintelor
vôstre.”

Atât înainte de vizită, cât și pe
timpul ei precum și după ea, presa
tuturor neamurilor slave discută ra-
porturile între Ruși și Poloni, aștep-
tând mult dela îmbunătățirea acestor
raporturi și nu numai pentru aceste
două popore îndușmănite, ci peste
tot pentru întreg slavismul. Și as-
tăđi încă, trei săptămâni după vizită,
presa slavă mereu se ocupă, discută
asupra visei și urmărilor ei, sco-
tând tot mai mult la iveală impor-
tanța ei. Se înțelege, că în primul
rând se ocupă de cestiunea presa ru-
sescă și poloneză. În ce măsură și
în ce mod intensiv trebuie să se în-
têmplescă acesta, dovedesce mai ales
o telegramă din Petersburg a di-
arului „N. Fr. Presse” de Duminea
trecută, 19 Septemvire, telegrama,
ce are de obiect tot visita Țarului
în Varșovia și împăcarea ruso-po-
lonă. Eată unele lucruri din amintita
depeșă:

„Aménunțele, ce se publică aici de-
pre ultima călătorie a Țarului în ținuturile
locuite de Poloni, arată, că ea a fost de
mare importanță politică și într'adevăr în-
semnează *impăcarea cu elementul polon în
Rusia*. Țarul este încântat tot așa de mult
de primirea extraordinară, pe care a gă-
sit-o acolo, precum sunt încântați Polonii
de ținuta lui. Și deorece călătorie a fost
pregătită de mână lungă, trebuie privită
ca o fală în lanțul planurilor politice im-
portante...”

„Cercurile cele mai înalte sunt foarte
preventore față cu polonismul. Acum de
câtă-va vreme se propusese, ca din titlul
Țarului ca domnitor să fiă șterse cuvîn-
tele: „Rege al Poloniei”. Nicolae II a re-
fuzat.

„Încât privesc pregătirile pentru pri-
mirea lui în Polonia rusescă, inițiativa a
eșit din cercurile burgheze și țărănesci și
anume cu tendința hotărâtă, de a promova
impăcarea cu regimul. Numai după ce au
văđut, ce adheșiune puternică găsesc
această inițiativă, cercurile aristocratice po-
lone au pășit ca promovătoare ale miș-
cării pornite, făcându-o cu mare zel și
energie...”

Correspondentul arătând apoi
cum se manifestă aceste dispoziții
ale Țarului față cu religia și cu cle-
rul polon, amintesce următorul inci-
dent: când, în Varșovia fiind, trecea
pe dinaintea unei biserici catolice,
în care se slujia tocmai missa, se
opri la ușa ei și ingenunchiă.

„Catolicii — spune telegrama — în
Polonia rusescă, nu mai au după acest
omagi demonstrativ, nimic a se teme de
vr'o asuprire în cestiuni religioase; și limba
polonă ca atare va avé mai multe drepturi
decât până acum. Telegrama polone se pri-
mesc de mult la oficii; interdicțiunile, ca
funcționarii, conducătorii dela căile ferate,
școlarii în școli să vorbescă între sine le-
șesce, nu se mai respectă așa riguros și
tote considerațiunile admisibile pentru na-
ționalitatea polonă se practică deja.”

Correspondentul enumeră apoi,
aménunțit principalele concesiuni ce
guvernul rusesc le va introduce în
folosul Polonilor și incheie:

„Nimeni nu se îndoesce că duocrea
în deplinire a acestor reforme va cere timp,
dér în cercurile bine informate totuși au
convingerea, că cestiunea polonă a perdat
ascuțișul ei pentru Rusia în urma atitudi-
nei înțelepte și umanitare a Țarului și că
rezolvarea ei prealabilă se pregătesce aici.”

Sermana Greciă!

Din scirea telegrafică de erî
este cunoscut cetitorilor noștri, că
în urma urmelor, după o trăgânare
de o jumătate de an, reprezentanții
marilor puteri au subscris actul pri-
vitor la încheierea păcii între Gre-
cia și Turcia. Mai rămâne numai,
ca și camera grecescă să se pronunțe,
dăcă e învoită a primii condițiile
de pace, ce i s'au pus, dér fără în-
doială ea încă va trebui să-și dea
consensul, căci n'are încătrău. În
timpul celor opt luni, de când Gre-
cia stă sub arme, puterile morale și
materiale i'au secat așa, că nici
pentru de-a protesta nu mai are des-
tulă putere.

Condițiile păcii sunt nu numai umilitoare ci, s'ar pute dice, chiar nimicitoare pentru Grecia. Cele patru milioane de lire turcesci, ce trebuie să le plătească Turciei învingătoare ca despăgubire de război, numai cu multă umilire le va pute contrage ca împrumut de pe piețele europene, căroră în schimb a trebuit să le zălogescă căile sale ferate, venitele vănilor, competențele timbrelor, o parte din venitele dărilor, ér ce e mai rușinos, a trebuit să primescă și o comisiă europeană pentru controlarea finanelor. Această comisiă va ave dreptul de a controla totă administrația financiară a Greciei, va ave dreptul de a subtrage imediat din venitele statului cametele după împrumuturile vechi și nouă contrase dela creditorii din străinătate, ér nenorocita Greciă numai din restul, ce va mai rămâne, va pute să-și acopere trebuințele mai neapărate ale ei.

Generația de ađi a Greciei se va stinge și vor urma nepoții și strănepoții, cari vor trebui încă să asude și muncescă pentru a agonisi milioanele, ce Grecia trebuie să le plătească străinilor.

Nu Turcia este în locul prim causa, că Grecia a fost adusă la această situațiune deplorabilă, ci cauza au fost puterile europene. Dacă puterile n'ar fi intervenit, în mod interesat pacea ar fi fost de mult închiată într'un chip séu altul. Puterile însă au fost interesate în cauză. Pe cuvânt, că vor să facă pace, au umblat să profite in-se-le de situațiune, precum în faptă mai ales Germania a și profitat, căci a mijlocit să asigure creditorilor germani primirea intereselor după capitalele împrumutate din timpuri mai vechi Greciei, — interese, pe cari în urma situațiunii critice financiare nu le puteau încassa până acum.

La asta se reduce intrevenirea puterilor pentru încheierea păcii. Pe Grecia însă o costă grozav de mult această intrevenire, căci în timpul celor vre-o patru luni, cât au durat tratările între puteri, ea a trebuit să stea continuu cu mâna pe armă, ér Tesalia a stat ocupată de Turci și nu numai, că s'a nimicit recolta din acest an a ei, dér s'a zădărnicit în mare parte și recolta anului viitor așa că această provincie este ađi amenințată de o fomete și miserie din cele mai mari.

Tote acestea s'ar fi putut evita, decât puterile n'ar fi intervenit în cauză. Acum Grecia, cea storsă și sérăcită până la os, e înjugată puterilor europene cel puțin pe timp de 50 de ani; Turcia a primit, ce-i drept, despăgubirea de patru milioane, dér acestea sunt încă numai pe hârtie, adevăratul folos îl au însă puterile europene, cari profitând de situațiunea nenorocită a Greciei, au asigurat interesele capitaliștilor lor.

Etă unde dai și unde crépă! S'a bătut Grecia cu Turcia pentru ca să profite puterile.

Alte nenorociri, ce pot să urmeze din această fatală situațiune pentru Grecia, pentru ordinea interioră și cabinetul ei, se vor vedea mai târziu.

Impăratul Wilhelm în Budapesta.

Budapesta a strălucit ér și alaltăeri în haine de sărbătoare, fiind tot orașul și mai ales stradele, pe unde a trecut cortegiul împărațesc, strălucit și bogat împodobite. S'a vădit, că și-a dat totă silința capitala ungară, de-a face o primire pompoasă împăratului german. Pretutindeni fălăiau colorile orașului (cari, precum seim, sunt identice cu ale Transilvaniei, numai în altă ordine), tricolorul național ungar și colorile împărațului german. Colorile orașului

și stégurile orașului erau însă atât de preponderante, încât colorile împărațului german dispăreau aproape între ele. Era adevărat aoi ordinea inversă, decât cum ne aduocem aminte, că a fost în stradele din Bucuresci, când cu primirea împărațului Francisc Iosif.

Miliția în mare ținută eșise totă la primire, formând cordon pe strade. Tinerimea scolară, reuniunile, corporațiunile etc. toate erau înșirate de a lungul stradelor. Studenții universitari erau îmbrăcați în haine de gală ungueresci. Interesant e, că în apelul, prin care rectorul i-a provocat să participe la primire, li-se amintesc studenților, că „impăratul Wilhelm este unul din cei mai entusiaști și energici antiluptători și stegari ai spiritului patriotic și ai sentimentului național. Wilhelm II este, care a ăis cătră scolele germane: trebuie să creșcem o junime națională, pentru că centrul, în jurul căruia se învêrte totul, trebuie să fie național“. — Etă de ce studenții s'au grăbit să se prezente în haine de gală ungueresci!

Intrarea în Budapesta și-a făcut'o împăratul Wilhelm, având alături pe împăratul Francisc Iosif, Lună după 10 ore dim. între bubuitul tunurilor. Cei doi suverani au fost primiți cu manifestațiuni entusiaste pe tot drumul până la palatul din Buda.

La 2 ore d. a. ambii suverani au părasit palatul, ca să viziteze curiozitățile orașului. Mai întâiu au vizitat biserica lui Matia din Buda. Aici împăratul Wilhelm a fost întâmpinat de cardinalul Waszary, îmbrăcat în purpură. De aoi monarchii au făcut o preambulare în trăsură prin strade și o excursiune mică cu drumul de fier electric subteran. Pe la 5 ore au vizitat muzeul economic și curiozitățile istorice rămase încă dela esopșiia milenară. La 5 ore a fost un prânț intim, ér séra soarea la curte, la care au luat parte vre-o 1200 de invitați din sinul notabilităților ungueresci.

Despre decorațiuni principale, ce le-a conferit împăratul Wilhelm am amintit deja ér. El a mai decorat pe președinții camerei magnaților și a camerei deputaților, pe miniștrii Peroczi și Darányi, pe mai mulți secretari de stat, consilieri ministeriali, pe primar, șeful poliției de stat Dr. Szelley, pe diaristul Eugen Rakosi etc. etc.

Éri, Marți, împăratul german a făcut mai întâiu o vizită contelui Ludovic Apponyi, mareșalul ungueresc al curții. După aceea a vizitat Parc-Clubul, apoi hala centrală, muzeul industrial și, în fine, muzeul național. După dejun, ce l'a avut la arhiducele Iosif, împăratul Wilhelm a vizitat clădirea noului parlament și palatul justiției.

Éri séra la 5 ore s'a început prânțul de gală dela curte cu 90 de tacâmuri. La încheierea acestui prânț aveau să urmeze mult așteptatele toasturi, despre cari s'a scris, că vor încheia lanțul toasturilor pinate la Homburg pentru accentuarea strîusei legături a statelor triplei alianțe. Despre aceste toasturi încă nu avem șire.

In prețuia sosirii împăratului Wilhelm s'a ținut în Budapesta în păduricea orașului un mare *meeting al socialiștilor* pentru votul universal, la care au participat vre-o 20.000 de lucrători. În fruntea cortegiului purtau stéguri și inscripțiuni ca: „Dați poporului drepturile sale!“ „Trăiescă votul universal și secret!“ „Nu-ne rugăm, pretindem!“ s. a. Erau de față și mulți delegați țărani din Alföld. Două ore a durat cortegiul, până ce a ajuns în păduricea. Aici mai mulți vorbitori au sbiciuit guvernul și dieta, care se ascunde dinaintea progresului și nu dă lucrătorilor dreptul electoral. Din Austria și din totă țera unguerescă au sosit depeșe salutătoare. Meetingul a votat o rezoluțiune, prin care se inaugurează o agitațiune în totă țera în interesul socialistic. În fine s'a cântat Marseleza lucrătorilor.

Căpeteniile social-democratice din Viena Pernestorfer și Dr. Victor Adler, cari au sosit la Budapesta, ca să ia parte la demonstrația socialistă au fost avisați de po-

litie, că nu vor fi suferiți în Budapesta și au fost siliți să se reintărocă cu trenul următor.

Duminecă séra a fost în Budapesta un mare *banchet de diaristi germano maghiari*. Cele două reuniuni diaristice din Pesta au dat în onărea diaristilor germani prezenți acest banchet în localitățile clubului „Othton“. Au luat parte și mai mulți deputați, între cari Falk și Nemenyi, primarul, vice-primarul și alte notabilități. Târziu în decursul banchetului s'a prezentat și ambasadorul austro-ungar în Berlin, d-l de Szögényi și a fost primit cu mare entusiasm. Nemenyi la apostrofat îndată ca pe cel mai feroce ambasador dintre toți ambasadorii, care în tot ce face și întreprinde pôte fi sigur, că poporul maghiar consimte cu el. D-l de Szögényi a mulțumit, bând în sănătatea pressei maghiare. Au vorbit și câțiva diaristi din Germania Bogler dela „National Ztg.“ din Berlin, Pitsch dela „Vossische Ztg.“ s. a., mulțumind de primire și aducând laude Budapestei și Maghiarilor. Banchetul a fost presidat de diaristul maghiar Eugen Rakosi.

SCIRILE DILEI.

— 10 (22) Septemvire.

Corone eterne. Din incidentul morții d-lui Nicolae Popovici profesor de musica vocală la scolele medii române gr. or. din Brașov, d-l director al fil. „Albina“ din Brașov Valeriu Bologa ni-a predat 5 fl., drept corună eternă la *fundatiunea iubitorilor reposați*, pentru ajutorarea scolarilor români săraci. Asemenea ni-a trimis 5 fl. drept corună neperitoare pe sicriul d-lui profesor Nic. Popovici. D-l I. Săbădeanu comerciant în Brașov spre a se adauge la același fond. Priminda-se de subscrisul comitet, se chiteză în acest mod și se arată, că sumele de mai sus s'au adaus la numita fundatiune. — Brașov, 10 (22) Septemvire 1897. *Comitetul parochial român gr. or. din Cetatea Brașovului.*

Părechia regală română, după cum anunță foile din Viena, va sosi în capitala austriacă în 26 a l. c. În Viena vor petrece Majestățile române până în 28 Septemvire n. dimineța, când vor pleca la Budapesta ca să viziteze pe împăratul. În 29 Septemvire séra regele Carol și regina Elisabeta vor pleca dela Budapesta la Bucuresci.

Concertul de aséră al virtuosei în violină d-ra Irena de Brennerberg a avut o splendidă reușită. Ce-i drept ne-am și dus cu toții la concert să ađim pe-o artistă, care și de altă-dată ne-a esoitat totă admirațiunea. Dér de rândul acesta am rămas fermecați de prestațiunile strălucite ale artei sale. D-șora Brennerberg, numai cât se jăcă cu draga-i violă, stărcând tonurile cele mai artistice și dulăse. Are o tehnică briliantă, acum și mai perfecționată, și o interpretare unică în felul ei. Programul ei l'a compus artista cât mai variat. el cuprindea atât piese de bravură, cât și de sentiment. La fiă-care număr nu putem alta să dicem, decât că succesul a fost mare și splendid. Conlocuitorii noștri Sași pot fi mândri de această artistă eșită din sinul lor, care le face cea mai mare onăre în lumea artistică. Ovațiuni s'a făcut destule artistei și cu drept cuvânt. A primit trei frumoșe coșuri cu flori și la fine publicul nici n'a voit să părăsescă sala până nu a mai adăugat o prea frumoșă piesă. Orchestra orașenescă sub probata dirigiare a d-lui Brandner s'a distins și de astă-dată prin escelenta-i aocompaniare și prin strălucita-i predate a două piese orchestrale de totă frumșea.

Din Clușiu ni-se trimite pentru publicare următorul apel: „In numele dreptății sunt rugați să se numescă acei doi Români, cari povesteau cu vameșul în 5 Septemvire 1894 în Clușiu în apropierea podului de fer, când l'a apucat tramwainul, ca să îndrepte întâmplarea. — Clușiu strada „Belmonostor“ Nr. 17.

Logodno. D-l Andrei Bidu, comeroian în Brașov, s'a logodit cu d-ra Cleopatra Russu, fiica d-lui M. Russu din loc.

D-l Nicolae Rădoiă, învățător român gr. or. în Doboli inferior, s'a logodit cu d-ra Teresia M. Petru, fiica d-lui proprietar de acolo Mihail Petru.

Sincere urări de fericire tinerelor părechii.

Archiducele Francisc Ferdinand a luat parte la festivitățile de primire a împăratului german în Budapesta. „Corresp. Polit.“ i-se șorie din Budapesta, că archiducele va rămâne în Budapesta ca să fiă de față și la primirea suveranilor români. De aci va merge apoi la Viena și mai târziu la moșiele sale în Boemia.

Falsul archiduce. Dilele aceste fôia germană din Aachen și după ea mai multe alte foi germane aduseseră șocirea foarte senșatională, că archiducele Francisc Ferdinand s'ar fi cununat în ascuns cu o fată din Aachen, d-sora Maria Husmann, fiica unui neguțător de resturi de postavuri, și că ar fi plecat cu dânsa în Anglia. Mai multe țile s'a susținut această faimă și mulți au cređut într'enea, până ce s'a dat pe față, că amintita d-șoră a căđut jertfă unui escroc, care s'a dat ca archiducele Francisc Ferdinand, s'a logodit cu ea și a reușit să o persvadeze de a pleca cu el în străinătate. Până astăđi nu se șoc unde se află fata cu Don-Juanul ei. Membrii familiei sale însă, precum se asigură, țin și acuma morțiș, că Emil al ei este în adevăr archiducele deghisat. Pretinsul archiduce făcea mare secret față cu familia. II istoria câte verți — uscate, ca să o amăgescă; se presenta acolo înșoit tot de un Harap ș. a. Astfel îi succese a ținea timp de 2 ani familia în acea credință falsă. „Reichswer“, „Ostdeutsche Rundschau“ și „Neues Wiener Journal“ din Viena, cari au șoris despre acest cas mai pe larg, vorbind și de archiducele, au fost confiscate.

„Zlăgneana“, noua bancă românescă din Zlagna, și-a ținut adunarea generală de constituire Sămbătă în 11 Sept. n., sub presidul d-lui D. Comșa, profesor seminarial. S'a constatat, că s'au subscris până acum 1058 acțiuni, reprezentând un capital de 26 450 fl., dintre cari 9041 fl. 41 cr. s'au și silit. În direcțiune au fost aleși d-nii: Petru Popovici paroch și administrator protop., Dim. Comșa prof., Nicolae Cristea paroch, Iosif Magda paroch, Ilie Dumitrescu notar, St. Corpade proprietar și Dumitru Moșu proprietar. În comitetul de supraveghiare: Dr. Em. Doctor, Dr. E. Nicola, Nic. Motara paroch, ér ca suplenți: Nic. Adamovici și Dion. Costea, ambii parochii.

Sinucis pe vârful Vezuului. Cronica sinuciderilor s'a înmulțit cu un cas până acum unic în felul séu. Dilele aceste se urcă în vârful Vezuului un tiner ca de 30 ani, bine îmbrăcat. După ce ajunse de tot în vârful, se aședă tocmai pe marginea craterului și apoi se pușcă în inimă. Se vede, că scopul lui a fost, că după săvârșirea faptului înfiorător să cadă în interiorul vulcanului, ca să nu șoc nimeni de mórtea lui tragică. Nenorocitul tiner însă, rămase pe marginea craterului și ce e mai curios, chiar lava, care a curs în urma erupțiunii vulcanice, l'a încunjurat, rămânând neatins.

Resvrătire pe o corabiă. Din Fiume se șoc: Dilele trecute ancoră în portul de aici corabia „Ilia“, al căru capitan e Radimir. Corabia a adus la Fiume lut din Savannah, ér personalul ei consta din 12 ómeni, între cari și doi Negrii: Iosif Williams, portugali și Ferdinand Madersen, supus daneș. În 23 Iulie, când corabia se afla în mijlocul Oceanului, Williams de-odată pși înaintea capitanului corăbiei, adresându-i cuvinte dure, mai târziu îl amenință; comandantul îl îndrumă la ordine, dér nu folosi nimio, ba ce e mai mult, Negrul amenință cu mórte și pe ceilalți matrozii. A două ăi și celalalt Negru se alătură la compatriotul séu, așa că oficerii și ceilalți

omeni trebuia să stea în continuu gata pentru atac. Îndată după sosirea corăbiei în portul din Fiume, căpitanul făcând arătare la autorități, cari și începură cercetarea. Williams a fost arestat, ér soțul său, Madsen, a fugit.

Terorisări fără sfârșit.

Moffitul mic, 20 Septembrie 1897.

Onorată Redacțiune! Cine va mai putea contesta, că nu trăim într'un stat polițienesc? Gendarmii ungurești traversează satele locuite de Români ale comitatului Sătmăr pentru a se uita la dispozițiunile excepționale. *Preoții sunt recercați prin notarii comunali, ca să anunțe din amvon opreliștea ministrului; éră poporului i-se face cunoscut prin tobă, că nimenea să nu cutesc a păși peste granițele comunei în 20 Sept. ziua S. Măriei-Mice; căoi peregrinajul la Sîșești e interzis, și participanții nu numai, că vor fi escortați acasă prin gendarmi, ci fapta lor va fi calificată de transgresiune polițienescă și culpabilii vor fi pedepsiți cu maximal pedepse în bani.*

Omul cugetător își pune întrebare, că ore care va fi capătul acestei amestecări a forurilor administrative în afacerile interne ale bisericii. Mă tem, că această prevenință unghurească are să coste mult pe biserica noastră.

Deunăzi au fost denunțați în „Szatmár megyei Közlöny“ ca réi patrioți unii preoți români, pentru-ă nu au sârbătorit ziua S. Stefan: éră senioratul *ev. ref. din Borșod* din pur patriotism agiteză pentru neserbarea acelei zile și pretinde serbarea zilei de 15 Martie. Față de atâtea absurdități patriotice, nu scim unde ne mai stă capul.

În alt circular adresat notarilor și antistilor comunali voiesc forurile administrative a aduna poteoave de pe oai morți. Anume se însinuează notarilor în mod confidential, că un anumit agent, *Dr. Gustav Weigand*, care despre sine afirmă că face cercetări limbistice printre Români, însă populația valachă îl consideră de Mântuitorul său, și pe unde apare între Valachi sub pretext, că face notiții limbistice, face declarațiuni de natură politică, éră preoții îi fac primiri solemne; deci considerând starea în care se află populația valachă, din interese mai înalte de stat li se impune notarilor, să urmărescă cu cea mai mare atenție toți nașii d-lui Weigand, și la cea mai mică abatere imediat să facă arătare la pretură.

De acest circular nu a fost mare lipsă. De preoții noștri a putut umbra în dragă voce d-l Dr. Weigand din sat în sat; căoi nu numai că nu l-au primit cu solemnitate, ba l-au primit cu totul rece, ca Papp Lejos preotul din Sătmăr. *La noi simțul național dormită adânc, și trebuie să intervină séu guvernul cu volnicile sale, séu alt străin, să ne strige la ureche: „rusine“, ca să ne trezim din acea letargie.* (vedei „Gazeta Tr.“ Corespondența de pe Câmpia a lui I. Pașoa)

George Șnta,
paroch gr. cat. român.

Din Bucovina.

Cucur-mare, 2 (14) Sept. 1897.

Irosirea averii fondului religionar. De pe timpul, când o parte din averea fondului religionar a bisericii ort. or. se administra în comuna Cucur-mare, rămese o realitate, care servea odinioară ca cancelarie.

Acastă realitate s'a dat cu intențiune din partea administrațiunei actuale locale a fondului religionar unei devastațiuni ne mai pomenite, și toate încercările de-a scoate din ruinele acestei localități ore-care folos, fiă chiar cât de modest, pentru fondul religionar, au fost zadarnice, căoi atotputernicul administrator actual scîi, prin rapoartele sale funeste cătră Direcțiunea fondurilor, să nimicéscă intențiunea indicată.

În urmă, parte spre a paraliza nimicirea totală a unei realități, care reprezenta încă o valoare de cel puțin 800—1000 fl., parte însă și în vederea, că comuna

Cucur-mare, care se împarte în două parochii, cu doi cooperatori, n'are niciouartir natural pentru cooperatori, cari neesistând realității private spre închiriere, o duo pe cât se pôte de greu, căoi suat din această cauză constrinși séu a solvi chirii esorbitante dela 120—150 fl. anual, séu a se mulțumi cu ouartire necorespunzătoare și chiar din punct de vedere igienic nesănătoșe, — și și această pe un timp nedeterminat, fiind avisați a se ține gata spre a se vedé rămasi pe uliță, sub ceriu și pământ: — din toate aceste considerațiuni a adresat parochiatul dela Adormirea Maicii Domnului din loc o cerere bine motivată și sprijinită atât din partea autorității comunale, cât și a căpitanatului r. cătră Direcțiunea fondului religionar cu propunerea, ca din restul materialului realității oestionate să se acorde zidirea a două case pentru locuința cooperatorilor, având în urmă fondul religionar, — în vederea acceptării și esecutării acestui plan — dreptul, de a încasa anual o parte din cota destinată ca bani de ouartir pentru cooperatori, prin ceea ce s'ar fi salvat un folos continuu în favoarea fondului.

Petiția memorată a ajuns până la administratorul fondului religionar din foc spre a-și da scotința, și se dice cu totă siguranța, că în mâinile acestuia și-a aflat mormântul, căoi în loc de-a o aduce spre rezolvare și sciință respectivului parochiat, s'a scris licitație asupra realității fostei case de administrațiune a fondului religionar și s'a vëndut cu un preț minimal de 350 fl.

Modul cum s'a vëndut această avere a fondului e cu atât mai semnificativ, căoi toamai acela, care e pus să vegheze asupra averii fondului, se dice cu totă tăria, că s'a pus în înțelegere cu unii venetici de confesiunea greco-catolică (ruteni) și li-s'a dat mână de ajutor, ca cu un preț atât de minimal să-și improprieze această avere a fondului, și această cu scop, ca din grajdul situat pe lângă această realitate, zidit din piatră și cărămidă, și care de present valoréză minimal 5—600 fl. să se zidéscă o capelă unită, ce e și fapt, căoi acest grajdul s'a și vëndut spre scopul indicat.

Intriga actualului administrator al fondului religionar în direcțiunea indicată se întăreșce și prin aceea, căoi în ziua licitației își presentă oferta veneticul Henig, propunând două prețuri: unul mai mic și altul mai mare; protestându-se contra acestei manevrări, se infuriă cinstitul administrator, exclamând, că procedura lui Henig e basată în lege! Din această procedură rezultă, că deoa d-l „Vervalter“ ar fi fost imparțial, ar fi comunicat această legé și celorlalți licitanți séu cel puțin ar fi admis, ca licitanții, asemenea lui Henig, să-și întregéscă după plac ofertele lor, ceea-ce însă n'a făcut vestitul „Vervalter“, pentru-ă, precum se dice, a fost cu intențiune preocupat și a tins nu numai la irosirea averii fondului religionar, dér — ce se apostroféză mai marcat — a mijlocit indirect, ca proprietatea fondului să servéscă ca material pentru scopuri confesionale contrare bisericii ortodoxe, precum s'a întâmplat în cazul dat pentru zidirea unei capelle uniute.

S'a mai opinit în fine comuna, vędând această irosire a averii fondului religionar și întrebunțarea ei spre scopuri heterodoxe, și revoltându-se contra acțiunii „Vervalter“-ului, care s'a adevărit ca dușmănosă națiunii și bisericii ortodoxe, și a înaintat direcțiunii fondului o petiție cu propunerea, că ea (comuna) e gata pe lângă oferta veneticilor a mai adauge un plus de 5%, numai ca ruinele realității memorate să nu devie jaful heterodoșilor, și pôte că Direcțiunea ar fi și îndrumat în această afacere o anchetă, însă raportul atotputernicului „Vervalter“, a propus acceptarea licitației, și așa s'a treșit în urmă și comuna cu un „non possumus“ din partea direcțiunii fondului religionar.

În vederea unei asemenea administrațiuni, far' de controla cea mai mică din partea organelor bisericiești, nu-i mirare, căoim famosul „Vervalter“ din Cucur-mare

își priveșce raionul administrativ ca un pașalic, punând chiar biroul séu mai pe sus decât însuși localul bisericii, locul închinării și venerațiunei Atotputernicului Dumneșcu, și pôte fi, că mâne-poimâne se ve glorifica însuși pe sine ca un semidéu, propagând această idee printre muncitorii, cari ocupați cu munca, uită să-și închine capul înaintea Atotputernicului „Vervalter“, și să treșce de-odată cu 5 degete, pe falcă, scăpărându-le scânteii verzi din ochi.

Halal de un asemenea „Vervalter“, care în zile de sârbători, ce le observă creștinii ortodoși din pietate, admite bereznișilor séi clăoi și muncă far' de plată, prin care se demoraliséscă de-o parte simțul religios al poporenilor, ér de alta se permit indirect avantajii prin păduri tot în detrimentul și scăderea averii fondului. Despre oftetul Cucurenilor cu deseale clăoi nu mai vorbim de astă-dată, numai accentuăm, că printre bereznișii avem și ortodoși, și deoa famosul „Vervalter“ ca amplotat al fondului gr. ort., nu voesce în ziua năsoerii Maieștății Sale să participe în una din bisericile ortodoxe locale cu bereznișii séi, și preferă a asista în capela unită, precum a făcut în anul acesta, apoi îl îndatorim pe viitor cel puțin a permite bereznișilor ortodoși participarea la cultul divin și docologia celebrată din incidentul năsoerii Maieștății Sale imperiale, și să nu mai dea ansă la o critică, prin care documentéscă, că d-l „Vervalter“ n'ue numai dușmanul fondului religionar, ci și dușmanul bisericii ortodoxe.

Sciri din România.

— *Principesa Clementina* mama principelui Ferdinand al Bulgariei, a trecut Sâmbătă seara prin gara de nord (Bucureșci) venind din străinătate. În gara de nord principesa a fost salutată de personalul Agenției bulgare și de d-l prefect al poliției capitalei și apoi a continuat călătoria la Varna.

— *Dela Iași* se anunță, că Metropolitanul-Primat a fost primit acolo cât se pôte de strălucit. Sâmbătă seara ambii Metropolitanii urmați de comitii Iașului au asistat la o producțiune a corului lui Muzicescu. Metropolitanul-Primat a lăudat mult corul, dicând că serveșce spre onoarea capitalei Moldovei și un cor unic la Români. Lună 8 Septembrie, Metropolitanul-Primat a oficiat S'nta liturghie înconjurat de înaltul cler ieșean și acompaniat de corul d-lui Muzicescu. Marti, Metropolitanul Primat a plecat la mănăstirea Neamtu apoi la Piatra-Neamtu și de acolo la Bucureșci. — Consiliul comunal de Iași este convocat în cursul acestei săptămâni în ședințe extraordinare, în care se vor discuta și aproba programa primirei M. S. Segelui și a pregătirilor necesare pentru această. Consiliul va vota 25 mii de lei pentru lucrările ce vor necesita la decorarea orașului.

— *Esercițiile cu torpilele.* Duminecă d-l general Berendeșu, ministrul de războiu a fost la Constanța, însoțit de d-l general Murgescu, comandantul flotilei. Cu această ocaziune s'a ținut la orele 10 o revistă a vaselor militare. S'au făcut experiențe de lansare a torpilelor în mare. S'au lansat mai multe torpile din tubul torpilorelor și la stația de lansare. Tote au fost cât se pôte de reușite. Esercițiile au fost conduse de cătră ofierii torpilor cari au dat toate esulcațiunile necesare ministrului, generalilor presentii: Cantilli și Popescu, cum și ofierilor superiori cari însoțeau pe ministru. La aceste eseroiții a asistat și d-l Eugeniu Stătescu. La urmă s'a făcut în largul mării o explozie a unei torpile încărcată cu 30 chilograme fulmieoton. Torpila a fost lansată până sub o plută de lemn și la producerea esplosiei o jerbă mare de apă s'a ridicat la o înălțime colosală, ér întréga plută a fost aruncată în aer și prefăcută în tândări. D-l general Berendeșu și întréga asistență, au rămas foarte mulțamiți.

— *Iluminarea Iașului cu electricitate.* Concesiunea pentru iluminarea cu electricitate a Iașului și a construirii unei linii

de tramway s'a acordat prin licitație, casei Allgemeine Electricitäts-Gesellschaft în condițiuni foarte avantajoșe.

Convocare*).

Prea Venerabilul Comitet al Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român cu scrisoarea sa de dato 10 Iunie a. c. Nr. 200, la dorința mai multor inteligenți din Gherla și giur, autorisându-mé a convoca o conferință pentru reactivarea despărțémentului al 18-lea din comitatul Solnoc-Dobăca cu centrul în Gherla, care constă din comunele ceroului pretorial al Gherlei: Gherla, Săplac, Nima, Orman, Chirșu, Hășdate, V. Silivaș, Iolodul-mare, Ioloșel, Sic, Săcălaia, Bonciș, Nicola, Fizeșul Gherlei, Mintil Gherlei, Ciop, Petrișza, Salathin, Dindeleag, Ghirolt, Chioediș, Inău, Loua, Lușerdin, Dăbăca, Morău, Birlea, Dârja, Cubleșu, Igriciș, Chioediș-Silivașiu, Chendru, Păcleșia, Stoiana, Teolțur, Șintereag, Vale, Teocul de sus și Teocul de jos, — și pentru pregătirea lucrărilor necesare la regularea acestui despărțément, conform statutelor, am aflat de bine a conchișma la conferință pe 20 Octomvre a. c. st. n. 10 ore a. m. în Gherla la casa spectatorului Domn avocat Dr. Vasiliu Ramonțai pe toți acei fruntași români din acest cerc și giur, cari se interesează de cultura poporului român.

Gherla, 16 Septembrie 1897.

Alesandru Lemenyi,
protopopul Gherlei.

ULTIME SCIRI.

Budapeșta, 21 Sept. Pe la sfârșitul prânzului de ađi, Maieștatea Sa împératul și regele Francisc Iosif a ridicat un toast, bineventând pe împératul german în capitala unghară și salutându-l ca pe amicul și aliatul credincios, și ca pe perseverantul conlucrător la marea operă a păcii.

Impératul Wilhelm răspunde într'un toast avântat, spunând, că primirea, ce i s'a făcut în Budapeșta l'a impresionat în mod covârșitor. El marcă rolul istoric, ce l'a avut poporul maghiar și accentuă, că prin deschiderea drumului comercial pe apă la Porțile de fier, Ungaria a intrat ca factor egal îndreptătit între marea popore culturale. Impératul Wilhelm relevă apoi impresiunea, ce i-a făcut'o însufleșirea, ce a vędut'o la Unguri pentru Maieștatea Sa. „Grație înțelepciunei Maieștății Vostre, esistă alianța noastră, spre binele poporelor noastre, tare și nedisolubilă și ea a păstrat pacea Europei și o va păstra și în viitor“. Incheiând, împératul Wilhelm dete espresione sentimentelor de votament pentru Maieștatea Sa cu cuvintele, ce le exclamă fiă-care Ungur până la ultima răsufare „Eljen a Király!“

DIVERSE.

Instrucțiunea de bucătăria obligată. În șoolele populare superioare de fetițe din Mogunția (Mains) se va preda în viitor instrucțiunea de bucătăria, ca studiu obligat. Într'o sală mare, închiriată dela oraș, se vor așeza șapte vetre cu șapte întoomiri complete pentru bucătăria, astfel că în toate zilele după amăđi, șapte grupuri de câte șese copile, vor fi ocupate acolo cu instrucțiunea în bucătăria. Fiă-care fetiță, pe timpul de 40 săptămâni, cât ține instrucțiunea se va deprinde perfect la toate lucrările, ce vin în bucătăria. Fetițele fac toate cumpărările. Cu instrucțiunea bucătăriei se va împrenna o instrucțiunea despre cunoscința mărfurilor. Măncările pregătite le vor mânca micile bucătărese înșele, cu care ocaziă li-se va arăta cum să se pörte la mesă, cum să aranjeze măncările pe mesă cu gust, și altele.

* Acastă convocare sunt rugate și celelalte foi române a-o publica.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșlanu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Septembrie 1897.

Table with 2 columns: Item (e.g., Renta ung. de aur 4%, Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%) and Price.

Anunț.

In institutul de băieți „Arnold“ din Craiova se află vacant un post de pedagog-preparator pentru clasele gimnasiale.

Remunerarul lunar este de lei 80, cum și totă întreținerea în institut.

Aspiranții la acest post, — cari trebuie să fiă bacalaureați (maturi-

sanți) seu absolvenți de liceu, — au să-și așternă cererile la Direcțiunea institutului.

Nr. 671—1897.

PUBLICAȚIUNE.

Comuna orașenească intenționează a zidi la sfârșitul stradei spre ghiul (Brașovechi) o casuță pentru incassarea acciselor după planul și devisul oficiului de clădire orașenească în suma de 767 fl. 53 cr.

Ofertele au să fiă provădute cu timbru, sigilate, însoțite de vadium de 5% după suma minimală oferită pentru zidire, care sumă să se scrie cu cifre și litere, și tot-odată și declarația, că oferentului i sunt cunoscute condițiile și le acceptază.

Brașov, 18 Sept. 1897. 1871,1—2. Economatul orașenească.

Numere singuratică din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se pot cumpăra în tutungeria M. Gross.

CONCURS.

La „Auraria“ cassă de economii societate pe acții în Abrud, devenind vacant un post de practicanț, pentru ocuparea aceluia să escrie prin această concurs.

Doritorii de a ocupa acest post au de a-și subșterne subscrisei direcțiunii petițiunile dimpreună cu do-

cumentele referitoare la calificațiunea ce o posed, până în 1 Octombrie a. c.

Cu acest post este împreună un adjut de 30 fl. la lună, era pentru spesele călătoriei cu ocaziunea ocupării postului, celui primit i-se va anticipa un ajutor de 15 fl.

Abrud în 16 Septembrie 1897. Nr. 1369,2—2 Direcțiunea.

SPIRT contra Reumatismului.

Premiat cu diplome și cu medaliă de aur la espositia din Cairo 1895 și la espositia de medicamente din Londra 1896. — Analizat de medic și aplicat în spitaluri cu mare succes ca medicament exterior.

Vindecă iute ori și ce vătămare a corpului, așa ca șoldina, reuma, ischia, astma și altele.

Durerea de dinți și cap, o alină în cinci minute.

Prețul unei sticle cu instrucțiunea folosirei 1 corună; sticla mai mare 2 corone 40 fileri.

Depou principal în BUDAPESTA la farmacia D. Török József Király-utoza Nr. 12 și D. Dr. Egger A. Váci körút Nr. 17, se mai află la toate farmaciile din capitală, și la cele mai multe din provincie cum și la Producătorul:

Widder Gyula,

farmacist S.-A.-Ujhely Nr. 126.

Comandele din provincie se efectuează punctual.

Se află în Brașov la farmacia D-lor Kelemen Ferencz, Ales. Jekelius, Schuster K., Roth V. 1872,1—20.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1897.

Large table with multiple sections: Budapesta - Predeal, Copșa-mică - Sibiu - Avrig - Făgăraș, Mureș - Luduș - Bistrița, Cucerdea - Oșorhei - Regh.-săsesc., Ghiriș - Turda, Dej - Bistrița, Sibiu - Cisnădie, Clușiu - Zălau, Sepsî-St.-Georg - Ciuc-Sereda, Brașov - Zărnești, Brașov - Chezdi-Oșorhei. Each section contains train schedules with columns for train type, time, and price.

Notă: Orele însemnate în stânga stațiilor sunt a se citi de sus în jos, cele însemnate în crăpța de jos în sus. — Numerii încadrați cu linii mai negre însemnă orele de noapte. — Semnul ← arată cu capul direcția, încătrău merge trenul.